

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap Devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliği yapmış olanlara vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun lâiyhası ile Nevşehir Mebusu Münib Hayri Ürgüblü ve Sakarya Mebusu Hamza Osman Erkan'ın, Sabık başvekillerden Rauf Orbay'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/514, 2/383)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap Devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliği yapmış olanlara vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun lâiyhası (1/514)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 1350/170-71-1075

29 . I . 1960

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Milli Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 28 . I . 1960 tarihinde kararlaştırılan Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci intihap devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliği yapmış olanlara vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun lâiyhasının, esbabı mucibesi ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

İstiklâl tarihimizdeki ehemmiyeti, pek ağır ve gayrimüsait çalışma şartları, inkılâplarımız üzerindeki bâriz müessiriyeti derkâr olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci intihap devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliği yapmış olan zevattan halen sağ kalanlara, 7236 sayılı Kanun hükümlerine göre almakta oldukları istihkakları mahfuz tutulmak kaydıyla hidematı vataniye tertibinden (iki bin) er lira maaş tahsisi için ilişik kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

Nevşehir Mebusu Münib Hayri Ürgüblü ve Sakarya Mebusu Hamza Osman Erkan'ın, Sabık başvekillerden Rauf Orbay'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun teklifi (2/383)

7 . I . 1960

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

Sabık başvekillerden Muhterem Rauf Orbay'a vatani hizmet tertibinden ayda 2 000 (İki bin) lira maaş tahsisi hakkındaki kanun metni teklifimiz ilişiktir. Mucip sebeplerini arz ediyoruz :

I - Muhterem Rauf Orbay, deniz subayı olarak ecdadımızın bu sahadaki şanlı mazisini ihya etmiş ve Milletlerarası büyük takdir ve şöhrete nail olmuştur.

II - Mütareke devrinin karanlık ve çok müşkül şartları içerisinde Bahriye Nâzırı olarak iştirak ettiği Hükümette karakterinin sağlamlığını, vatanseverliğini muvaffak tarihî hizmetleriyle ispat ve zamanında mevkiini terketmeyi bilmesiyle de teyideylemiştir.

III - Malta'ya sürülerek açık haksızlığa uğratılmıştır. Oradan Millî Mücadeleye iştirak etmiş, Başvekil olarak da unutulmaz hizmetler ifa etmiştir. Haklı olarak ifade olunabilir ki Muhterem Rauf Orbay'ın Kurtuluş Savaşımızdaki türlü hizmetleri yücedir.

IV - Mütaakip siyasi hayatında milletimizin ızanında ve vicdanında ebedi acı bir hâtıra olarak kalacak bulunan adli bir hata, derin menhuniyeti muciptir ki hüküm vermiş ve verecek durumda olanlara müessir bir ibret ve nümune olacak surette ve mahiyette tashih olunmuştur.

V - Bahis konusu hatanın devam ettiği yılları, yurt dışında türlü mahrumiyetlerle geçinmesine rağmen bu büyük asker ve inkılâpçı memleketine karşı en küçük bir serzenişte dahi bulunmak, zafını göstermekten de müezzeh kalmıştır.

Hayat safahatının ancak kısa bir krokisini böylece çizdiğimiz kahraman Rauf Orbay'ın Allah'ın takdir ettiği ömür bakıyesinin mâzisiyle, şan ve şerefiyle mütenasip bir durumda geçirmesini teminen ve şahsına munhasır olmak üzere ayda iki bin lira vatani hizmet tertibinden kendisine maaş tahsisi hususundaki yüksek kararınızı saygı ile rica ediyoruz.

Sakarya Mebusu
H. Osman Erkan

Nevşehir Mebusu
M. Hayri Ürgüblü

NEVŞEHİR MEBUSU M. HAYRİ ÜRGÜBLÜ
VE SAKARYA MEBUSU H. OSMAN
ERKAN'IN TEKLİFİ

Sabık başvekillerden Rauf Orbay'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair Kanun

MADDE 1. — Sabık başvekillerden Rauf Orbay'ın gerek ordudaki kahraman başarıları ve gerekse Devlet recülü ve Başvekil olarak ifa ettiği türlü ve tarihî hizmetleri hasebiyle hayatta kaldığı müddetçe şahsına munhasır olmak üzere vatani hizmet tertibinden ayda iki bin lira maaş tahsis edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No : 1/514, 2/383

Karar No : 21

16 . II . 1960

Yüksek Reisliğe

Nevşehir Mebusu Müniüb Hayri Ürgüblü ve Sakarya Mebusu Hamza Osman Erkan tarafından yapılan kanun teklifiyle sabık başvekillerden Hüseyin Rauf Orbay'a vatani hizmet tertibinden ayda 2 000 lira aylık bağlanması istenmektedir. Hükümet tarafından tanzim ve sevk olunan kanun lâyihası işe Birinci Büyük Millet Meclisi Devresinde İcra Vekilleri Heyetine Riyaset eden zevatâ ikezalifk vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması istihdaf edilmekte ve bu suretle Müniüb Hayri Ürgüblü ile Hamza Osman Erkan'ın tekliflerini de şümulü içerisine almakta olduğu cihetle her ilki teklifin tevhidlen müzakeresi ve alâkalı vekâletler mümessillerinin de huzuriyle Hükümet lâyihası üzerinde gerekli tetkikatın yapılması kabul edilmiştir.

Birinci Büyük Millet Meclisi Devresinde İcra Vekilleri Heyetine Riyaset eden zevatın ifa ettikleri hizmet sadece kanuni bir vazifenin ifası mahiyetinde olmayıp en geniş mânasiyle vatani hizmet mefhumunun çerçevesi içinde mütalâa edileceği neticesine varılmıştır. Bu itibarla;

Birinci Büyük Millet Meclisi Devresinde İcra Vekilleri Heyetine asaleten Riyaset etmiş olanlardan Sayın Hüseyin Rauf Orbay ile mezkûr heyete vekâleten Riyaset etmiş bulunan Sayın General Refet Bele'nin halen hayatta buldukları Hükümet mümessillerinin verdikleri iza-

hattan anlaşılması ve kanun hükmünün her iki zata da teşmilini teminen birinci madde metninin tadili yerinde görülmüştür. Bundan başka vatani hizmet tertibinden ayda 2 000 lira verilmesi hakkındaki kanun hükmünün mezkûr zevatın kanunen müktesep sair haklarına hâlet vermeyeceğinin tasrihi ve bu defa verilecek olan aylığın halen almakta oldukları her nevi tahsisata bir ilâve mahiyetinde olduğunun tebarüz ettirilmesi yerinde görülerek madde metni ona göre tahrir ve tanzim olunmuştur.

Lâyihamın 2 ve 3 nü maddeleri aynen kabul edilmiş, takdimen ve müstacelen müzakeresinin temenni edilmesi encümenimizce de kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni Reisi

Bursa

K. Yılmaz

Kâtip

Kırklarelli

A. Sakman

Çorum

C. Köstekçi

Konya

H. A. Keymen

M. M.

Bursa

M. Kayalar

Bursa

Y. Teksel

Kocaeli

D. Erol

Samsun

A. Sarıoğlu

Zonguldak

A. Akın

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No: 1/514, 2/383

Karar No: 61

22. II. 1960

Yüksek Reisliğe

Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci intihap devresinde İera Vekilleri Heyeti Reisliği yapmış olanlara vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında Milli Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İera Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 29.I.1960 tarihli ve 1350/170, 71-1075 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mümessili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde yazılı mucip sebeplere istinaden Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci intihap devresinde İera Vekilleri Heyeti Reisliğini asaleten ifa etmiş bulunan zevattan bu kanunun meriyete girdiği tarihte sağ bulunanlara vatani hizmet tertibinden (2 000) lira aylık bağlanmasını istihdaf etmektedir.

Lâyihayı ve aynı mevzu ile alâkalı olarak Nevşehir Mebusu Münib Hayri Ürgüblü ve Sakarya Mebusu Hamza Osman Erkan'ın kanun tekliflerini tetkik eden Maliye Encümeni raporunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci intihap devresinde İera Vekilleri Heyetine asaleten veya vekâleten Riyaset eden zevatın ifa ettikleri hizmetin bir vazifeden ziyade vatani hizmet mefhumu içinde mütalâa edilmesi lâzımgeldiği belirtilmekte ve lâyihaanın birinci maddesinin tadili suretiyle müktesep haklarına hâle vermemek kaydıyla ve buna ilâve olarak hidematı vataniye tertibinden munzam bir maaş tediyesinin temini maksadiyle birinci maddenin tadilen kabul edilmiş olduğu izah edilmektedir.

Lâyihaanın sevkini mucip sebepleri yerinde mütalâa eden encümenimiz, Hükümetin teklifini müzakereye esas tutmuş ve lâyihaanın birinci mad-

desi üzerinde Maliye Encümeninin yapmış olduğu tadilatı da yerinde görerek tahsis edilecek maaş miktarını (3 000) liraya çıkarmak suretiyle lâyihayı tadilen kabul etmiştir.

Bu suretle yeniden tanzim edilmek suretiyle kabul olunan kanun lâyihası, aynı mevzu mütalâa kanun tekilifi ile birlikte umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekilli	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin
Kâtip		
Diyarbakır	Afyon K.	Antalya
M. H. Ünal	M. Â. Ülgen	K. Akmanlar
Artvin	Aydın	Bursa
H. Çeltikcioğlu	N. Çelim	H. Köymen
Çorum	Diyarbakır	Diyarbakır
Y. Gürsel	H. Z. Tigrel	H. Turgut
Edirne	Eskişehir	Gazianteb
M. Sarol	M. Başkurt	E. Cenani
İsparta	İstanbul	İzmir
T. Tağlı	N. Kırşan	K. Serdaroğlu
Kastamonu	Kastamonu	Manisa
N. Batur	M. İslâmoğlu	S. Mihçioğlu
Nevşehir	Rize	Rize
N. Önder	H. Ağun	M. Önal
Sakarya	Siird	Siird
N. Kirişcioğlu	B. Erden	M. D. Süalp
Sinob	Tekirdağ	Trabzon
Ö. Özen	Z. Erataman	İ. Şener
Yozgad	Zonguldak	Zonguldak
T. Alpay	T. Öktem	H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap Devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliği yapmış olanlara vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap Devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliği yapmış olan zevatın bu kanunun meriyete girdiği tarihte sağ bulunanlara hayatta buldukları müddetçe ödenmek kaydiyle vatani hizmet tertibinden 2 000 er lira aylık bağlanır.

MADDE 2. — Bu kanun neşrini takibeden ay başından itibaren meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

28. I. 1960

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili ve
Başvekil Yardımcısı

M. Berk

Devlet Vekili

İ. Akçal

Devlet Vekili

Devlet Vekili

Adliye Vekili

E. Budakoğlu

Milli Müdafaa Vekili

E. Menderes

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap Devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliğini ifa etmiş olanlara vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliğini asaleten veya vekâleten ifa etmiş bulunan zevattan halen hayatta bulunanlara, kanunen müktesep hakları mahfuz kalmak ve hayatta buldukları müddete munhasır olmak şartıyla vatani hizmet tertibinden ayrıca (iki bin) lira aylık bağlanır.

MADDE 2. — Lâyihanın ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Lâyihanın üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dahiliye Vekili

N. Gedik

Hariciye Vekili

F. R. Zorlu

Maliye Vekili

H. Polatkan

Maarif Vekili

A. Benderlioğlu

Nafia Vekili

T. İleri

Ticaret Vekili ve
İmar ve İsk. V. V.

H. Erkmen

Sıh. ve İç. Mua. Vekili

Dr. L. Kırdar

Güm. ve İnh. Vekili,

H. Hüsmen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap Devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliğini ifa etmiş olanlara vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci İntihap Devresinde İcra Vekilleri Heyeti Reisliğini asaleten veya vekâleten ifa etmiş bulunan zevattan halen hayatta bulunanlara, kanunen müktesep hakları mahfuz kalmak ve hayatta buldukları müddete munhasır olmak şartıyla vatani hizmet tertibinden ayrıca (3 000) lira aylık bağlanır.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ziraat Vekili

N. Ökmen

Münakalât Vekili

Ş. Ergin

Çalışma Vekili ve

Bas. - Yay. ve Tz. V. V.

H. Şaman

Sanayi Vekili

S. Ataman

Bas. - Yay. ve Turz. Vekili

İmar ve İskân Vekili

Koordinasyon Vekili

A. Aker